

Minister Finansów i Gospodarki

Znak pisma: DM-II.054.2.2026
Warszawa, 06 lutego 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Dotyczy: interpelacji nr 14873 w sprawie uwzględnienia związków powiatowo - gminnych jako podmiotów uprawnionych do aplikowania o środki z Funduszu Dopłat

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 14873 Pani Poseł Bogumiły Olbryś, wraz z grupą posłów, dotyczącą zasad dostępu związków powiatowo-gminnych do środków z Funduszu Dopłat, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Finansowe wsparcie z Funduszu Dopłat w ramach inwestycji B3.5.1 Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności, udzielane jest na podstawie przepisów rozdziału 3a ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych¹. Wsparcie to udzielane jest na przedsięwzięcia dedykowane gminom, jednoosobowym spółkom gminnym lub związkom międzygminnym, na co wskazuje odwołanie do art. 3 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 oraz w art. 5 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 lit. a tej ustawy, zawarte w art. 21a ust. 1 tej ustawy. W katalogu beneficjentów wsparcia nie znajduje się związek powiatowo-gminny.

Ustawodawca wprost wskazał w tym przepisie krąg uprawnionych jednostek samorządu terytorialnego, ograniczając go do związków międzygminnych, a więc związków tworzonych wyłącznie przez gminy. W tym katalogu nie ujęto związków powiatowo-gminnych, co oznacza, że nie mogą one występować jako beneficjenci środków z Funduszu Dopłat na podstawie ww. ustawy.

Rozróżnienie to pozostaje w zgodzie z systemem zadań poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego, ukształtowanym w ustawach ustrojowych. Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym², do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, w szczególności w zakresie gminnego budownictwa mieszkaniowego. Tym samym to gmina jest ustawowo odpowiedzialna za prowadzenie polityki mieszkaniowej na poziomie lokalnym, w tym rozwój zasobu mieszkaniowego.

Natomiast powiat wykonuje zadania publiczne o charakterze ponadgminnym, których katalog został określony w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym³. Wśród zadań powiatu ustawodawca nie wymienia budownictwa mieszkaniowego ani prowadzenia lokalnej polityki mieszkaniowej, koncentrując

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 304, z późn. zm.

² Dz. U. z 2025 r. poz. 1153.

³ Dz. U. z 2025 r. poz. 1684.

kompetencje powiatu na innych dziedzinach, takich jak edukacja ponadgminna, ochrona zdrowia, drogi powiatowe czy przeciwdziałanie bezrobociu. Co istotne, art. 4 ust. 6 tej ustawy stanowi, że zadania powiatu nie mogą naruszać zakresu działania gmin, co potwierdza wyraźne rozdzielenie kompetencji tych dwóch szczebli samorządu.

Zasady współpracy jednostek samorządu terytorialnego pozwalają na tworzenie związków międzygminnych, w ramach, których gminy mogą wspólnie wykonywać zadania należące do ich właściwości, w tym zadania z zakresu gospodarki mieszkaniowej. Związki te stanowią więc instrument kooperacji w obszarze zadań własnych gminy, w szczególności gminnego budownictwa mieszkaniowego, co czyni je naturalnym adresatem instrumentów wsparcia przewidzianych w ustawie z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych.

Ustawodawca, konstruując mechanizm finansowego wsparcia z Funduszu Doptat, powiązał go z wykonywaniem zadań własnych gmin w zakresie gminnego budownictwa mieszkaniowego, a w przypadku powiatów z zadaniami z zakresu pomocy społecznej. Wyraźne rozdzielenie kompetencji gmin i powiatów w ustawach ustrojowych, brak przypisania powiatom zadań w zakresie lokalnej polityki mieszkaniowej (jedynie wskazanie w ustawie z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej zadania własnego polegającego na prowadzeniu mieszkań treningowych lub wspomaganych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy – bez wyraźnego wskazania dla związków powiatowo-gminnych) oraz wskazanie w ustawie z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych wyłącznie gmin i związków międzygminnych jako beneficjentów wsparcia w ramach inwestycji B3.5.1 KPO, uzasadniają przyjęte rozwiązanie, zgodnie z którym związki powiatowo-gminne nie zostały objęte zakresem podmiotowym tej ustawy.

Analiza kompetencji i zadań poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego wskazuje, że ukierunkowanie wsparcia z Funduszu Doptat na gminy oraz związki międzygminne pozostaje spójne z konstytucyjną i ustawową konstrukcją systemu zadań publicznych w obszarze mieszkalnictwa. Mając na uwadze powyższe przedstawiam poniżej wyjaśnienia na poszczególne pytania zawarte w interpelacji:

1) Dlaczego w poprzedniej kadencji Sejmu Ministerstwo pozytywnie rozpatrywało oferty konkursowe od związków powiatowo-gminnych, a w obecnej kadencji Sejmu wskazało, że „Łomżyńskie Forum Samorządowe „wskazało na odrębność kompetencji gmin i powiatów?”

W nawiązaniu do pytania dotyczącego zróżnicowania praktyki w odniesieniu do ofert składanych przez związki powiatowo-gminne uprzejmie wyjaśniam, że krąg beneficjentów finansowego wsparcia z Funduszu Doptat został w sposób wyczerpujący określony w ustawie z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych.

Zgodnie z tą ustawą za rozpatrywanie wniosków, zawieranie umów o udzielenie finansowego wsparcia oraz wypłatę środków z Funduszu Doptat, odpowiada Bank Gospodarstwa Krajowego jako operator programu, działający w granicach upoważnienia ustawowego. Oznacza to, że BGK może udzielać wsparcia wyłącznie podmiotom wskazanym w ustawie, a podmioty nieujęte w katalogu beneficjentów – w tym związki powiatowo-gminne – nie spełniają warunków formalnych do ubiegania się o środki z Funduszu Doptat.

W poprzednich kadencjach Sejmu, podobnie jak w obecnej, związki powiatowo-gminne nie uzyskiwały wsparcia z Funduszu Doptat, ponieważ obowiązujące przepisy ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć

mieszkańczych, nie przyznawały im statusu beneficjenta. Niezależnie od ewentualnie pojawiających się w przestrzeni publicznej wątpliwości interpretacyjnych, Bank Gospodarstwa Krajowego jako instytucja udzielająca wsparcia działa każdorazowo w granicach upoważnienia ustawowego i kieruje środki wyłącznie do podmiotów wyraźnie wskazanych w ustawie.

W obecnej kadencji Sejmu, w odpowiedzi udzielonej w sprawie możliwości aplikowania przez Związek Powiatowo-Gminny „Łomżyńskie Forum Samorządowe”, MRiT przedstawiło interpretację obowiązujących przepisów, wskazując na odrębność kompetencji gmin i powiatów oraz zamknięty katalog beneficjentów określony w ustawie z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych. Podkreślono, że instrument z Funduszu Dopłat jest ściśle powiązany z wykonywaniem zadań własnych gmin w obszarze polityki mieszkaniowej, co nie uzasadnia rozszerzania kręgu beneficjentów o podmiot, który – jako związek powiatowo-gminny – nie został wprost wskazany w ustawie.

- 2) **Czy w obecnej kadencji Sejmu inne związki powiatowo-gminne w konkursach ogłaszanych w ramach inwestycji B 3.5.1 również są pomijane?**
- 3) **Czy w obecnej kadencji Sejmu wyłącznie związki powiatowo-gminne z województwa podlaskiego są pomijane w konkursach o środki rządowe i unijne?**

Odpowiedź na pytanie nr 2 i 3

W obecnej kadencji Sejmu wszystkie wnioski składane w konkursach ogłaszanych w ramach inwestycji B 3.5.1 KPO były oceniane z uwzględnieniem tego samego, jednolicie stosowanego katalogu beneficjentów wynikającego z ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych. Konsekwentne stanowisko MRiT, że związki powiatowo-gminne nie są uprawnione do ubiegania się o środki z Funduszu Dopłat, oznacza, że także w obecnej kadencji nie mogą one skutecznie ubiegać się o wsparcie w ramach tej inwestycji.

W praktyce oznacza to, że wnioski składane przez związki powiatowo-gminne – o ile się pojawiają – mogą podlegać ocenie wyłącznie w świetle obowiązujących przepisów, które nie przyznają im statusu beneficjenta, a zatem nie mogą zostać zakwalifikowane do udzielenia wsparcia. Wynika to zarówno z niezmienionego od lat brzmienia ustawy, jak i z faktu, że Bank Gospodarstwa Krajowego, jako operator programu, działa w ramach norm ustawowych, bez możliwości samodzielnego rozszerzania kręgu uprawnionych podmiotów.

- 4) **Kto zdecydował, że związki gminno-gminne mogą otrzymać środki, zaś związki powiatowo-gminne nie mają szansy ich otrzymywać?**

Krąg podmiotów uprawnionych do ubiegania się o środki z Funduszu Dopłat, w tym możliwość ich otrzymywania przez związki międzygminne oraz brak takiej możliwości po stronie związków powiatowo-gminnych, wynika bezpośrednio z przepisów ustawy o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych. To ustawodawca, kształtując treść ustawy, zdecydował o wskazaniu w katalogu beneficjentów m.in. gmin i związków międzygminnych, nie obejmując tym katalogiem związków powiatowo-gminnych.

Nie jest to zatem rezultat indywidualnych, personalnych decyzji organów administracji ani operatora programu, lecz konsekwencja obowiązującego stanu prawnego, który jednoznacznie określa, jakie podmioty mogą ubiegać się o finansowe wsparcie. Organy administracji rządowej oraz Bank Gospodarstwa Krajowego są związane tymi

przepisami i działają w ich granicach, bez możliwości dowolnego rozszerzania kręgu beneficjentów.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Tomasz Lewandowski

Podsekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

w Ministerstwie Rozwoju i Technologii